



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2583/2023
06.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Мирјане Андријашевић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и мал. ББ и мал. ВВ, обоје из ..., чији је законски заступник мајка АА, које заступа пуномоћник Марија Томић, адвокат из ..., против туженог „ГГ“ d.o.o. ..., кога заступа пуномоћник Милан Јоксовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о ураду, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2115/2022 од 16.03.2023. године, у седници одржаној 06.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2115/2022 од 16.03.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви тужилаца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 117/21 од 24.02.2022. године, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА и мал. ББ и ВВ, сви из ..., па је према туженом „ГГ“ d.o.o. ... поништено, као неправилно и незаконито решење о отказу уговора о раду бр. ...-.../... од 31.07.2017. године, којим је сада пок. ДД отказан уговор о раду бр. ...-.../... од 16.12.2016. године и обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 358.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2115/2022 од 16.03.2023. године, укинута је пресуда Основног суда у Бору П1 117/21 од 24.02.2022. године и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се поништи као неправилно и незаконито решење о отказу уговора о раду бр. ...-.../... од 31.07.2017. године, као неоснован и обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 221.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), па је утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. У поступку није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене било које одредбе Закона о парничном поступку, па нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се у ревизији посебно указује.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца, супруг тужиље АА и отац мал. тужилаца ББ и ВВ, засновао је радни однос код туженог, почев од 01.02.2017. године, по основу уговора о раду бр. ...-.../... од 16.12.2016. године, на неодређено време, на радном месту На том радном месту се налазио до 15.08.2017. године, када му је решењем тужене бр. ...-.../... од 31.07.2017. године отказан уговор о раду због организационих и економских промена, услед којих је престала потреба за његовим радом код послодавца. Доношењу решења о отказу уговора о раду претходило је доношење Одлуке туженог бр. 149-1/17 од 07.07.2017. године о престанку потребе за обављањем одређених послова, у којој су описане економске и организационе промене које су наступиле код послодавца, због чега се укида укупно пет радних места, између осталог и радно место ..., на коме се налази један запослени, правни претходник тужилаца. Истом Одлуком утврђено је да се систематизују послови на којима већ постоје запослени извршиоци, па се систематизује 21 посао који се обавља код послодавца. Тужени је 07.07.2022. године усвојио и нови Правилник о организацији и систематизацији послова код туженог бр. 149/17 којим је, између осталих, укинута и радно место правног претходника тужилаца.

У Одлуци о престанку потребе за обављањем одређених послова, утврђено је да су код послодавца наступиле економске и организационе промене које се огледају у престанку потребе за обављањем одређених послова. Наведено је да ће функција финансирања бити веома различита него што је то првобитно планирано, те да ће финансијска функција бити мања него што је првобитно предвиђено, и наведено је у ком смислу ће та финансијска функција бити мања. Потреба за реорганизацијом финансијске функције је последица престанка запослења ..., коме је директна подршка био ..., постојећа организациона структура се показала неефикасном, па је потребно спровести реорганизацију укидањем одређених послова и увођењем нових послова, у циљу увећања ефикасности организације пословања. Такође, у Одлуци је наведено да је услед описаних промена дошло до потребе за укидањем одређених радних места и увођењем нових послова, на којима већ постоје запослени извршиоци, али који послови до сада нису били систематизовани, да постоји потреба укидања укупно 5 појединачно побројаних радних места, међу којима се налази и радно место на коме је радио правни претходник тужилаца и набројано је укупно 21 радно место које се

систематизује. С обзиром да су остали запослени, чије је радно место укинато, закључили споразум о престанку радног односа са туженим, констатовано је да је број запослених код послодавца смањен са 61 на 60 запослених.

Правилник о организацији и систематизацији послова код туженог бр. 149/17 донет је 07.07.2017. године, наведено је да исти ступа на снагу осмог дана од дана истицања на огласној табли послодавца, а у самом Правилнику је назначено да је истакнут на огласној табли дана 07.07.2017. године, из чега произлази да је ступио на снагу 16.07.2017. године. Након ступања на снагу Правилника о организацији и систематизацији послова тужени је правном претходнику тужилаца отказао уговор о раду решењем бр. ...-.../... од 31.07.2017. године, у коме се позвао на Одлуку о престанку потребе за радом запосленог од 07.07.2017. године, као и на пречишћени текст Правилника о организацији и систематизацији послова од истог датума, наводећи да је овим актом укинато радно место на коме је правни претходник тужилаца био једини извршилац. Послодавац је у решењу анализирао могућност примене мера из члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду и установио да не постоје могућности за примену ни једне од ових мера, након чега је констатовано да запосленом не припада право на отпремнину, с обзиром да није навршио ни једну годину рада код послодавца.

На овако утврђено чињенично стање другостепени суд је правилно применио материјално право, доносећи побијану одлуку, за коју је дао довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и Врховни суд.

Правилно је другостепени суд закључио да у конкретном случају не постоји законска обавеза за доношење Програма решавања вишка запослених, да је поступак утврђивања технолошког вишка законито спроведен доношењем Одлуке туженог о престанку потребе за обављањем одређених послова, као и доношењем новог Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог, којим је укинато радно место на коме је правни претходник тужилаца радио, као једини извршилац, да је наведени Правилник био истакнут на огласну таблу туженог, те да је након ступања на снагу тог Правилника донето решење о отказу уговора о раду правном претходнику тужилаца, при чему је утврђено да не постоји могућност за примену мера из члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду, те да запосленом не припада право на отпремнину, јер није навршио годину дана рада код послодавца.

Супротно наводима ревизије, тужени је својом Одлуком од 07.07.2017. године образложио које су економске и организационе промене настале код послодавца, а у решењу о отказу уговора о раду тужени се позвао на Одлуку о престанку потребе за радом запослених и на нови Правилник о организацији и систематизацији послова. Тужени је доказао да је дошло до промена у пословању које су захтевале смањење броја запослених, због чега је дошло до спровођења организационих, економских и технолошких промена, које спадају у аутономију и самосталну област деловања туженог, као привредног субјекта, чију целисходност и оправданост не може ценити суд.

Неосновано се у ревизији указује да је тужени, пре истека рока од три месеца, од дана престанка радног односа правног претходника тужилаца, засновао радни однос са новим запосленим, на истим пословима које је обављао и правни претходник

тужилаца. Наиме, како је то правилно утврдио другостепени суд, нови запослени (ЂЂ) је засновала радни однос код туженог 22.12.2017. године, дакле, протеком више од четири месеца од доношења спорног решења о отказу уговора о раду и престанка радног односа правног претходника тужилаца, при чему преговори који су вођени са именованом пре него што је засновала радни однос не утичу на законитост спорног решења о отказу уговора о раду, с обзиром да је именована радни однос засновала након што је протекао рок од три месеца од дана престанка радног односа правног претходника тужилаца, при чему је правилно примењена одредба члана 182. став 1. Закона о раду.

Врховни суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужиоци нису успели у ревизијском поступку, због чега немају право на накнаду трошкова тог поступка који су тражили и определили у ревизији, а у смислу члана 153. и 154. Закона о парничном поступку. Састав одговора на ревизију није била нужна радња у поступку, због чега ни туженом, у смислу наведених законских одредби, не припада право на тражене и опредељене трошкове ревизијског поступка.

На основу одредбе члана 414. и члана 165. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**